

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 110/2018-50

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. apríla 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody [REDACTED], zastúpeného JUDr. Martinom Gancznerom, advokátska kancelária, Forgáčova bašta 7, Nové Zámky, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na obhajobu zaručeného v čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 1 T 45/2013 z 20. novembra 2014 a rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 4 To 30/2015 zo 16. apríla 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. novembra 2017 mailom a 23. novembra 2017 poštou doručená sťažnosť [REDACTED]

██████████, t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody ██████████ (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na obhajobu zaručeného v čl. 50 ods. 3 ústavy [v sťažnosti chybné uvedené právo na obhajobu pod čl. 50 ods. 2 ústavy, pozn.] a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 1 T 45/2013 z 20. novembra 2014 a rozsudkom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 4 To 30/2015 zo 16. apríla 2015.

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že rozsudkom okresného súdu sp. zn. 1 T 45/2013 z 20. novembra 2014 bol sťažovateľ uznaný vinným zo spáchania zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. a) Trestného zákona formou účasti, a to pomoci podľa § 21 ods. 1 písm. d) Trestného zákona a súčasne zo spáchania obzvlášť závažného zločinu nedovolanej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c) a ods. 2 písm. a) Trestného zákona, pričom zločinu sa dopustil na tom skutkovom základe, že prenajal byt páchatel'ovi označeného zločinu, a aj napriek tomu, že sťažovateľ mal vedomosť, že v byte vyrába metamfetamín, mu toto umožnil a obzvlášť závažného zločinu sa dopustil tým, že v období od júna 2009 do júla 2009 predával ██████████ (ďalej len „svedok“) metamfetamín v rôznych dávkach, ktorý je podľa zákona č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov zaradený do II. skupiny psychotropných látok, pričom tohto konania sa dopustil napriek tomu, že už v minulosti bol rozsudkom okresného súdu sp. zn. 1 T 224/2007 zo 14. februára 2008, právoplatným 14. februára 2008, uznaný vinným zo spáchania zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), d) Trestného zákona a odsúdený na podmienený trest odňatia slobody na 32 mesiacov so skúšobnou dobou 2 roky, počas ktorej sa neosvedčil, a preto mu bol nariadený výkon trestu odňatia slobody. Za uvedené skutky bol sťažovateľ rozsudkom okresného súdu sp. zn. 1 T 45/2013

z 20. novembra 2014 odsúdený na úhrny trest odňatia slobody v trvaní 10 rokov a ochranný dohľad v trvaní jedného roka.

3. O odvolaní sťažovateľa, proti označenému rozsudku okresného súdu rozhodol krajský súd rozsudkom sp. zn. 4 To 30/2015 zo 16. apríla 2015, ktorým zrušil rozsudok okresného súdu vo výroku o treste, a to tak, že sťažovateľovi uložil úhrny trest odňatia slobody na 10 rokov. Dovolanie sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu bolo uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Tdo 40/2017 z 21. augusta 2017 odmietnuté podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku, t. j. pretože neboli splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku.

4. Sťažnosťou podanou ústavnému súdu sťažovateľ namieta arbitrárnosť rozhodnutia okresného súdu, ako aj rozhodnutia krajského súdu, ktorý nenapravil pochybenia prvostupňového konania rozhodnutia namietané sťažovateľom v odvolaní. Podľa sťažovateľa tieto vo veci konajúce súdy rozhodli v prvom rade na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu, keď ho uznali vinným na základe iba jediného dôkazu, a to na základe výpovede svedka, ktorého výpovede či už pred vyšetrovateľom alebo pred súdom sú však rôzne a navzájom si odporujúce, pričom pre účely odstránenia týchto rozporov tak okresný súd, a stotožnil sa s ním aj krajský súd, nevykonali ďalšie sťažovateľom navrhované dôkazy (vypočutie ďalších svedkov) a pre účely preverenia dôveryhodnosti svedka nenariadili na jeho vyšetrenie znalecké dokazovanie. Podľa sťažovateľa je neprípustné, aby na základe iba takéhoto jediného spochybniteľného dôkazu bol odsúdený na 10 rokov nepodmienečného trestu. Okrem toho sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že vo veci konajúce súdy vec nesprávne právne posúdili, keď skutok, ktorého sa mal dopustiť tým, že predával drogu, kvalifikovali ako obzvlášť závažný zločin na základe toho, že už v minulosti mal byť uznaný vinným pre takýto skutok, čo sa však podľa sťažovateľa nezakladá na pravde, pretože v minulosti nebol odsúdený za predaj drog, ale za to, že mal pri sebe drogu, ktorú použil pre vlastnú potrebu a ju prechovával. V týchto súvislostiach sťažovateľ v sťažnosti tiež uviedol:

„Súd nevykonal navrhnuté dôkazy, ktoré vykonať mohol a mal, a založil výrok o vine v bode 2. výlučne na základe výpovede jediného svedka [REDAKOVANÉ], bez akéhokoľvek

iného zákonne vykonaného dôkazu preukazujúceho jeho tvrdenie a vinu obžalovaného, ktorého výpoveď je v rozpore s inými zákonne vykonanými dôkazmi, napriek tomu, že potreba ďalšieho dokazovania vyvstala aj z hlavného pojednávania dňa 20.11.2014...

Pre objektívne zistenie skutkového stavu, pre posúdenie vierohodnosti výpovede svedka [REDAKOVANÉ], ktorého výpoveď je jediným dôkazom, na základe ktorej je založený výrok o vine obžalovaného v bode 2. napadnutého rozsudku, najmä pre rozpory vo výpovediach svedka [REDAKOVANÉ] v prípravnom konaní a na hlavnom pojednávaní, ako i na rozpory v jeho výpovediach a výpovedi obžalovaného ako i svedkyne [REDAKOVANÉ], bolo nevyhnutné vykonať najmä obhajobou navrhnuté dôkazy - konfrontáciu medzi [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], ako i ustanoviť znalca z odboru psychológie, alebo iného, za účelom zistenia či svedok [REDAKOVANÉ] nemá sklony napr. k fantazírovaniu, vymýšľaniu, účelovému spracovaniu a skresľovaniu skutočnosti prípadne na zistenie iných skutočností, ktoré môžu mať vplyv na posúdenie vierohodnosti výpovede tohto jediného svedka...

V tejto súvislosti je opakovane potrebné zdôrazniť, že výpoveď jediného svedka [REDAKOVANÉ] nepotvrďuje žiaden iný zákonne vykonaný dôkaz. Jeho výpovede sú zmätočné a sú rozdielne. Obžalovanému je ťažko dokazovať, že svedkovi [REDAKOVANÉ] drogy nikdy nepredal, keď sa to nestalo, pričom toto ani nie je jeho povinnosťou, práve naopak je povinnosťou OČTK vinu preukázať, nad všetky pochybnosti. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že proti výpovedi svedka [REDAKOVANÉ] stojí výpoveď obžalovaného, výpoveď [REDAKOVANÉ] a rozpory vo výpovedi samotného svedka [REDAKOVANÉ] a preto je potrebné rozhodnúť o nevine obžalovaného v tomto smere, minimálne s poukazom na zásadu in dubio pro reo...

Namietam, že skutok uvedený v bode 1) Rozsudku Okresného súdu Nové Zámky, má byť kvalifikovaný ako zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. a) Trestného zákona. Podľa môjho názoru samotné znenie tohto skutku nie je trestným činom, pre nenaplnenie tak objektívnej stránky trestného činu, ako i subjektívnej stránky trestného činu. V súvislosti s tým, že som mal umožniť [REDAKOVANÉ] vyrábať pervitín uvádzam, že neexistuje jediný zákonný súdom vykonaný dôkaz, ktorý by ma usvedčoval z toho, že nejakým spôsobom som úmyselne a vedome pomáhal [REDAKOVANÉ] vo výrobe pervitínu. Moja výpoveď ako obvineného, zo dňa 28.07.2011 bola učená bez obhajcu, podľa právnej kvalifikácie sa jednalo o povinnú obhajobu a obvinený bol

k výpovedi ovplyvnený, tým, že mu bolo zo strany príslušníka PZ uvedené, nech sa prizná, že pôjde na dohodu o vine a treste a dostane podmienku a bude pokoj, čo činí výsluch nezákonným. V tejto súvislosti chcem uviesť, že ja som ani nebol vlastníkom predmetného bytu, kde [REDAKOVANÉ] býval, išlo o byt [REDAKOVANÉ], pričom nie ja ale [REDAKOVANÉ] bol oprávnený umožniť [REDAKOVANÉ] v danom byte bývať. Keď som začal mať podozrenie, že [REDAKOVANÉ] v byte vyrába drogy, viackrát som [REDAKOVANÉ] upozornil na to, aby to nerobil. Nemôžem niesť trestnoprávnu zodpovednosť za konanie [REDAKOVANÉ], keď som sa žiadnym spôsobom nepodieľal na takomto konaní, nehovoriac o tom, že [REDAKOVANÉ] bol uložený trest odňatia slobody 9 rokov, čo je nižší ako mne v tomto konaní. Ja som nikdy neposkytol byt [REDAKOVANÉ] za účelom výroby drog, ale za účelom bývania, za čo aj platil nájomné. Ak by aj bola preukázaná moja domnienka o takomto konaní [REDAKOVANÉ], maximálne by mohlo ísť o neoznámenie trestného činu...

Chcem uviesť, že Nikdy som nebol za zhodné konanie a teda čin odsúdený v minulosti a preto neprichádza do úvahy v bode 2) právna kvalifikácia ako obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 2 písm. a) Trestného zákona. Nikdy pred vydaním uvedených rozsudkov v tomto konaní som nebol odsúdený za to, že som mal predávať omamné a psychotropné látky, alebo vyrábať ich, tak ako sa v oboch rozsudkoch uvádza, ale za to, že som ich kúpil a z nich časť užil a zbytok prechovával, pričom išlo o Cannabis, ako to vyplýva z Rozsudku Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 1T/224/2007 zo dňa 14.02.2008, na ktorý Okresný súd Nové Zámky v skutkovej vete v bode 2) uvádza. Skutok a teda čin predaja kvalifikovaný podľa § 172 ods. 1 písm. c) je samostatný skutok charakterizovaný v rámci objektívnej stránky trestného činu iným konaním a iným následkom, ako tomu je pri kúpe a prechovávaní. Túto skutočnosť som taktiež namietať aj v písomnom odôvodnení odvolania ako i dovolania, avšak Krajský súd Nitra sa s ňou žiadnym spôsobom nevysporiadal.“

5. Okrem uvedeného sťažovateľ v konaní pred ústavným súdom namieta aj porušenie svojho základného práva na obhajobu, k porušeniu ktorého malo dôjsť nielen tým, že k výpovedi v prípravnom konaní mal byť donútený bez prítomnosti obhajcu aj napriek tomu, že v danom prípade išlo o prípad povinnej obhajoby, ale aj tým, že „Súd vykonal

hlavné pojednávanie dňa 20.11.2014 napriek tomu, že mi ako obžalovanému bolo doručené predvolanie na hlavné pojednávanie dňa 19.11.2014, čím nebola zachovaná 5 dňová lehota na prípravu na hlavné pojednávanie a obžalovaný nedal súhlas na vykonanie hlavného pojednávania, čo aj písomne potvrdil listinou predloženou súdu. Uvedeným spôsobom bolo porušené ustanovenie § 247 ods. 1 Trestného poriadku, právo obžalovaného na obhajobu a ústavné právo obžalovaného na spravodlivý proces.“

6. Napokon v súvislosti s rozhodnutím krajského súdu sťažovateľ namieta, že krajský súd stále nerozhodol o jeho odvolaní proti výroku o vine, pričom uvedené odôvodnil takto:

„Krajský súd v Nitre opomenul v rozsudku uviesť výrok o zamietnutí odvolania obžalovaného proti zvyšným výrokom a teda najmä čo do výroku o vine, tento výrok podľa názoru sťažovateľa v napadnutom rozhodnutí Krajského súdu v Nitre chýba, a teda doposiaľ vo výroku o vine podľa môjho názoru rozsudok Okresného súdu Nové Zámky nemohol ani nadobudnúť právoplatnosť. Aj moje dovolanie bolo podané aj v zmysle § 369 ods. 3 TP pretože v Rozsudku Krajského súdu v Nitre 4To/30/2015-628 zo dňa 16.04.2015 chýba výrok - rozhodnutie o mojom odvolaní proti výroku o vine Rozsudku Okresného súdu Nové Zámky 1 T/45/2013-590 zo dňa 20.11.2014, avšak NS SR sa s touto skutočnosťou žiadnym spôsobom nevysporiadal.“

7. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhuje „...vydať nález, ktorým Ústavný súd SR vysloví že Rozsudkom Krajského súdu v Nitre 4To/30/2015-628 zo dňa 16.04.2015 a jeho vydaniu predchádzajúcim postupom v spojitosti s Rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky z 20.11.2014 sp. zn. 1T/45/2013 a jeho vydaniu predchádzajúcim postupom, boli závažným spôsobom porušené moje základné práva a slobody garantované Ústavou SR, ako i Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd vyjadrené v záväzných právnych normách a to najmä :

- čl. 46 ods. 1 Ústavy SR...

- čl. 50 ods. 2 Ústavy SR - právo na obhajobu

- čl. 6 ods. 1 Dohovoru - právo na spravodlivé súdne konanie (spravodlivý proces)...

Vzhľadom na mimoriadne účinný zásah uvedenej protiústavnosti do mojich základných práv a slobôd, keďže som bol ústavne nesúladným postupom odsúdený

a pozbavený osobnej slobody, žiadam priznať aj náhradu nemajetkovej ujmy, a teda primerané finančné zadostučinenie v peniazoch, a to minimálne vo výške 10.000,- Eur, ktorá uvedenú protiústavnosť len čiastočne zmierni.

Žiadam priznať aj náhradu trov konania v sume 284,08 Eur ako odmenu za 2 úkony právnej pomoci po 134,- Eur + 8,04 Eur režijný paušál podľa vyhlášky č. 655/2004 Z. z . Náhradu trov konania žiadam priznať na účet právneho zástupcu JUDr. Martina Gancznera, advokáta...“

II.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

10. V súvislosti so sťažnosťou sťažovateľa ústavný súd v prvom rade podotýka, že podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom sťažovateľa,

ktorý je v danom prípade navyše zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom. Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovateľ domáha. Ústavný súd teda môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, preto v danej veci ústavný súd rozhodoval o porušení sťažovateľom označených práv iba v príčinnej súvislosti s rozsudkom okresného súdu sp. zn. 1 T 45/2013 z 20. novembra 2014 a s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 4 To 30/2015 zo 16. apríla 2015, tak ako sa toho sťažovateľ domáhal v návrhu na rozhodnutie, t. j. v petite sťažnosti.

11. Sťažovateľ aj keď je v tomto konaní zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom, sťažnosťou v konaní pred ústavným súdom nenapáda aj uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 5 Tdo 40/2017 z 21. augusta 2017, ktorým najvyšší súd rozhodol o jeho dovolaní, čím v konečnom dôsledku zbavil ústavný súd možnosti podrobiť toto uznesenie najvyššieho súdu testu ústavnosti, pričom v prípade, žeby ústavný súd zistil jeho prípadnú neústavnosť, mohol vec vrátiť najvyššiemu súdu, ktorý by bol povinný rozhodnutie krajského súdu aj vecne preskúmať, a to v intenciách námietok, ktoré proti tomuto rozhodnutiu krajského súdu sťažovateľ uvádza aj v konaní pred ústavným súdom, čoho sa sťažovateľ podanou sťažnosťou vlastne domáha od ústavného súdu. Inými slovami, ak by v tomto konaní ústavný súd akceptoval stanovisko sťažovateľa, ústavný súd by v podstate svojou prieskumnou právomocou v rozpore s princípom subsidiarity suploval činnosť dovolacieho súdu, ktorý by bol prípadne (v prípade zistenia neústavnosti jeho rozhodnutia, pozn.) k tomuto prieskumu sám povinný.

12. Vychádzajúc z postavenia ústavného súdu ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy), ktorý nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), ústavný súd sťažnosť sťažovateľa (voči okresnému súdu aj krajskému súdu) už po jej predbežnom prerokovaní odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

13. Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok a rozhodnutie o priznaní sťažovateľovi primeraného finančného zadosťučinenia a úhrady trov konania je viazané na vyslovenie porušenia jeho práv alebo slobôd (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd o týchto častiach sťažnosti už nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. apríla 2018